

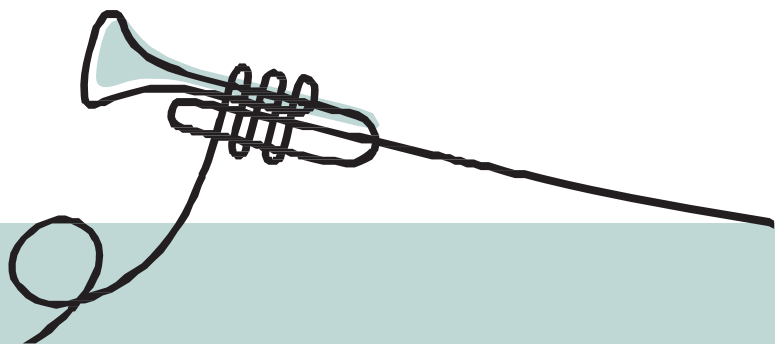

KUNST
ONDERWIJS
ORGANISATIE

Jaarverslag 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	3
VOORWOORD DIRECTIE	3
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	4
ACTIVITEITENVERSLAG	6
DE SCHOLEN: INHOUDELIJKE VERANTWOORDING	8
MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN - PROJECTEN VOOR BIJZONDERE DOELGROEPEN	10
BEDRIJFSVOERING	13
RISICOPARAGRAAF	17
TOEKOMSTPARAGRAAF	18
REFLECTIE OP DE CODES	20
 JAARREKENING	 22
BALANS PER 31 DECEMBER 2024	22
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024	23
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	24
TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DEC. 2024	31
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024	35
WNT-VERANTWOORDING 2024	38
 OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING	
 BIJLAGEN	
BIJLAGE 1 ALGEMENE INFORMATIE	
BIJLAGE 2 PRESTATIEDOELEN 2020	
BIJLAGE 3 RISICOTABEL	
BIJLAGE 4 ONDERVERDELING SCHOLEN KOO	

BESTUURSVERSLAG

VOORWOORD DIRECTIE

Het is altijd lastig een verslag te schrijven over een jaar waar je zelf niet bij betrokken bent geweest. Aan de andere kant heeft het ook een voordeel: je kunt je verwonderen over zaken die voor de medewerkers al jaren vanzelfsprekend zijn, onverwachte vragen stellen en er je eigen draai aan geven. Het verslag wijkt dan ook op enkele punten af van het format van 2023.

Voor KOO was 2024 een ingewikkeld jaar. Met het in eerste instantie niet toekennen van de subsidie MJB 2025-2028, het vertrek van de directeur en interim-directeur en het uitvallen van drie medewerkers moest de organisatie in de tweede helft van 2024 alle zeilen bijzetten om de activiteiten te continueren en de moed erin te houden.

Dat is – ondanks alles – toch aardig gelukt! Docenten bleven met niet aflatende bevlogenheid kunstonderwijs verzorgen op plekken waar dat niet vanzelfsprekend is en in het maatschappelijk domein werden mensen bereikt die de positieve invloed van kunst konden ervaren.

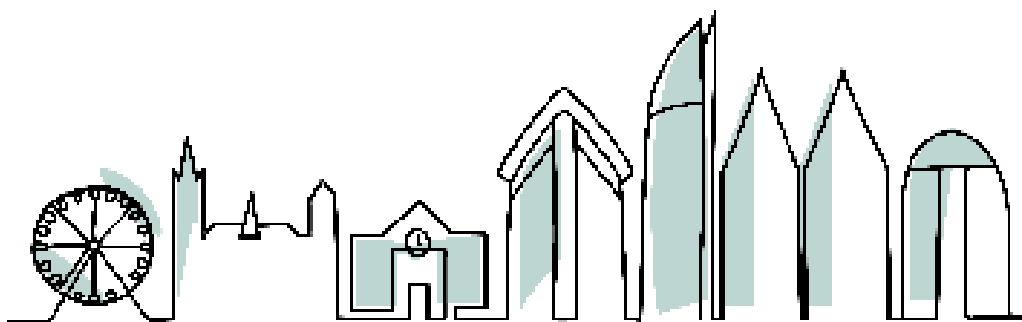
Niettemin kunnen we constateren dat KOO in het verslagjaar flinke klappen heeft moeten incasseren en als nieuwe bestuurder kijk ik met bewondering naar de veerkracht van alle betrokkenen (medewerkers, vorige interim-directeur en raad van toezicht), die ervoor gezorgd heeft dat de organisatie bleef draaien.

De weg naar boven is inmiddels ingezet. Vol goede moed kijkt KOO vooruit. Onverminderd gaan we door moet onze missie: het verzorgen van professioneel kunstonderwijs, daar waar dat niet vanzelfsprekend is.

Den Haag, 11-09-2025

Willemijn Mooij

Directeur-bestuurder

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Het jaar 2024 was voor KOO een turbulent jaar, waarin een beroep werd gedaan op de veerkracht en flexibiliteit van alle betrokkenen, inclusief de Raad van Toezicht. Het proces rond de aanvraag en gedeeltelijke toekenning van de subsidie voor het meerjarenbeleidsplan 2025-2028 had een stressvol verloop. Daarnaast had KOO in 2024 te kampen met een ongebruikelijk hoog langdurig ziekteverzuim door de uitval van drie medewerkers.

Gang van zaken rond Meerjarenbeleidsplan 2025-2028

Tot grote schrik en teleurstelling van de organisatie werd in juni 2024 besloten KOO geen subsidie meer toe te kennen voor de periode 2025-2028 wegens onvoldoende budget, waardoor KOO acuut in haar voortbestaan werd bedreigd. Dit advies werd herroepen, waarna werd besloten om KOO ongeveer de helft van het aangevraagde bedrag toe te kennen. De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft vervolgens samen met de interim-directeur constructief overleg gevoerd met de verantwoordelijk wethouder over de ontstane situatie en de consequenties daarvan voor het kunstonderwijs in Den Haag, en dan met name voor kwetsbare groepen. De wethouder kon uiteraard geen toezeggingen doen, maar voelde zich zeer geëngageerd met de betekenis van KOO voor het culturele weefsel in Den Haag. De Raad van Toezicht is het College van B&W erkentelijk voor het besluit om in elk geval de subsidie voor de jaren 2025 en 2026 goeddeels te continueren. De Raad erkent dat er op enkele punten verbeteringen moeten worden doorgevoerd en is daar direct na de bekendmaking van het definitieve besluit naar gaan handelen.

Activiteiten KOO 2024

Als Raad van Toezicht voelen we ons betrokken bij de organisatie en zijn we trots op de resultaten die KOO in 2024 heeft bereikt, onder vaak lastige omstandigheden. Ondanks de onzekerheid die boven de organisatie hing, zijn ook in 2024 weer op een breed front activiteiten ontplooid op scholen en in de stad. Kinderen en kwetsbare groepen in onze stad konden daardoor kennis maken met kunstonderwijs of deelnemen aan bijzondere activiteiten waardoor verlichting of een nieuw perspectief werd geboden. Elders in dit verslag wordt daar uitgebreid bij stilgestaan.

Vergaderingen en zelfevaluatie

In 2024 kwam de Raad van Toezicht van KOO vijf keer bijeen met de interim-directeur (15-1, 17-4, 25-6, 17-9, 23-10), waarbij vanaf juni de situatie rond het niet toekennen van de gevraagde subsidie voor 2025-2028 het belangrijkste onderwerp van gesprek was. Daarnaast is de Raad – in afwezigheid van de interim-directeur – in verschillende samenstellingen bijeengekomen om het langdurig verzuim van de directeur-bestuurder te monitoren. Helaas is daar in de loop van 2024 geen dusdanige verbetering in opgetreden dat re-integratie op afzienbare termijn te verwachten was. In goed overleg is de arbeidsovereenkomst met de directeur-bestuurder daarom per 1 juli 2024 ontbonden. Het arbeidscontract met de waarnemend directeur liep per ultimo oktober 2024 af. In afwachting van de benoeming van een nieuwe directeur-bestuurder heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht de bestuurlijke taken gedurende een periode van twee maanden overgenomen (zie ook hieronder). Per 1 januari 2025 is er een interim-directeur aangesteld. Per 1 september is Willemijn Mooij benoemd tot de nieuwe directeur-bestuurder van KOO.

De Raad van Toezicht heeft in 2024 in twee rondes een zelfevaluatie gedaan. In de eerste zitting is vooral gesproken over de rolverdeling en het interne functioneren van

de leden van de Raad van Toezicht en wat daar beter in kan. Over de rolverdeling werd afgesproken dat de volgende competenties in de raad aanwezig moeten zijn: bestuurlijk, financieel, onderwijs, kunsteducatie, het sociale domein. Daarnaast zal een meer regulier contact met de betreffende personeelsleden plaatsvinden. In de tweede ronde is vooral gesproken over de externe verantwoording, effectiviteit en beoordeling.

Reflectie op de Governance Code Cultuur (Principe 8, aanbeveling 4)

De Governance Code Cultuur is een leidend principe voor de Raad van Toezicht. Naleving van de acht principes uit deze Code kwam door de bijzondere situatie waarin KOO verkeerde op sommige punten in het gedrang. Door het langdurig uitvallen van de directeur-bestuurder en de afwikkeling van zijn dienstverband is voorzitter Bert Klerk langer aangebleven dan de Code adviseert. In het jaarverslag over 2023 was al aangegeven welke redenen aan het langer aanblijven van de voorzitter ten grondslag lagen, die ook met de wethouder OCW van de gemeente Den Haag waren gedeeld. De Raad heeft gekozen voor het verlengen van de termijn van de voorzitter om de continuïteit van de organisatie niet verder in gevaar te brengen. In de periode waarin er kortstondig geen bestuurder was, is de voorzitter om de onafhankelijkheid van de RvT te borgen teruggetreden uit de Raad en heeft hij de kerntaken van de bestuurder vervuld. Na benoeming van een nieuwe interim-directeur is de voorzitter afgetreden. De Raad en medewerkers van KOO zijn Bert Klerk zeer erkentelijk voor zijn jarenlange inzet als voorzitter van de RvT.

Omdat de Raad heeft vastgesteld dat de statuten niet meer in lijn zijn met de Governance Code Cultuur zijn de statuten in het voorjaar van 2025 vernieuwd. Tevens heeft de Raad per 1 juli 2025 een nieuwe voorzitter en een nieuw lid benoemd.

Samenstelling van de Raad en rooster van aftreden

De Raad van Toezicht bestaat statutair uit minimaal drie en maximaal vijf leden. De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar en zijn daarna nog tweemaal voor drie jaar herbenoembaar (een zittingsperiode van totaal maximaal negen jaar). Medio 2024 heeft mw. M. Nouri aangegeven niet beschikbaar te zijn voor een tweede termijn. De Raad heeft daarop besloten te wachten met het benoemen van een nieuw lid tot het aantreden van een nieuwe bestuurder.

Bezoldiging

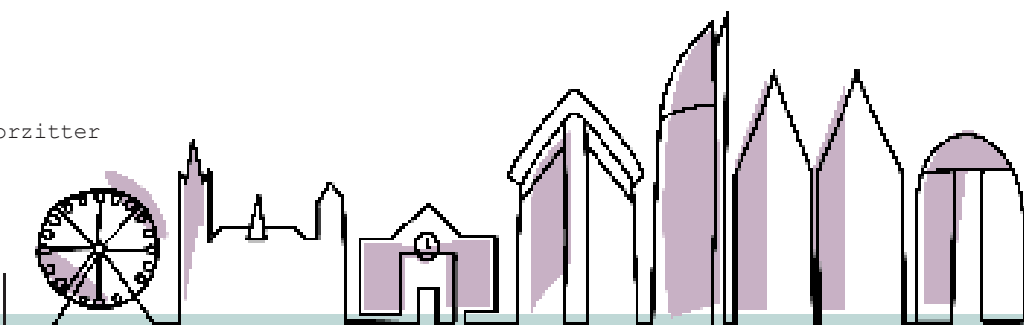
De Raad heeft, als verantwoordelijke voor de remuneratie, het bezoldigingsbeleid uitgevoerd. Voor de Raad van Toezicht bestaat een vacatieregeling in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. Geen van de leden, als ook de voorzitter, maakt gebruik van deze regeling. Onkosten kunnen door de raadsleden worden gedeclareerd.

Tot slot

De Raad wil de medewerkers bedanken voor hun inzet in het verslagjaar. Onder zeer lastige omstandigheden is er alles aan gedaan om de continuïteit van het kunstonderwijs en alle activiteiten die daarmee samenhangen met kwaliteit voort te zetten, zodat er in grote delen van Den Haag kunstonderwijs kon worden verzorgd, juist waar dat niet vanzelfsprekend is.

Den Haag, 11-09-2025

Aad de Been, waarnemend voorzitter

ACTIVITEITENVERSLAG

De Scholen: Prestatieverantwoording

Het aantal lesuren in het primair onderwijs is wat betreft structureel kunstonderwijs gegroeid, terwijl het aantal bereikte leerlingen iets is afgenomen. Voor één school hebben we geen passende (muziek)docent kunnen vinden. In het regulier primair onderwijs zijn er drie scholen bijgekomen, in het speciaal onderwijs zijn er echter drie scholen afgevallen. Dit komt onder meer door het ontbreken van financiële middelen bij de scholen. Een aantal scholen uit het speciaal onderwijs (so) heeft gekozen om mee te doen aan het project Rap voor z'n Raap, dit valt onder kortlopend aanbod.

Onderstaande tabel laat de prestatiecriteria uit het jaarplan 2024 en de uiteindelijk gerealiseerde aantallen zien.

Te bereiken aantal scholen met structureel aanbod

Betreft	Plan 2024	Realistatie	Afwijking
PO	26	29	3
Speciaal basisonderwijs	10	7	-3
Aantal lesuren PO	5.000	5533	+533
Aantal bereikte leerlingen PO	9.100	8188	-912
Gemiddeld aantal lesuren per leerling PO	0.55	0.67	+0.12
VO	-	-	-
VSO	2	1	-1
Aantal lesuren V(S)O	400	162	-238
Aantal bereikte leerlingen V(S)O	350	168	-182
Gemiddeld aantal lesuren per leerling V(S)O	1.14	0.96	-0.18
Totaal aantal scholen	38	35	-3

Te realiseren bereik in lesuren en deelnemende leerlingen met kortlopend aanbod

Activiteit	Plan 2024	Realisatie	Afwijking
PO/SO	38	32	-6
Aantal lesuren	400	309.5	-90.5
Aantal bereikte leerlingen	2.850	980	-1870
VO	20	13	-7
Aantal lesuren	500	130.5	-369.5

Aantal bereikte leerlingen	3.500	684	-2816
Totaal	58	45	-13

In 2024 constateerden we een flinke afname in het aantal kortlopende activiteiten, met name in het Voortgezet Onderwijs. Naast het feit dat de scholen ons minder wisten te vinden, hebben we gemerkt dat de groepen die de activiteiten volgden een stuk kleiner zijn geworden, waardoor we minder leerlingen hebben bereikt dan verwacht. De bereikte leerlingen hebben door de kleinere groepsamenstelling wel intensievere kunstlessen kunnen volgen. Voor KOO was deze afname echter een signaal om onze activiteiten nog beter in de markt te gaan zetten. We hebben alle kortlopende projecten onder de loep genomen, herschreven en apart op onze website en op de website van Andersom Den Haag geplaatst.

Het voornemen was om een aantal projecten in het speciaal onderwijs vanuit de subsidie Samen Sociaal Vitaal te financieren. Deze subsidie is niet toegekend, waardoor de beoogde projecten als Droomweg en Festival De Bruiserij in 2024 niet gerealiseerd zijn.

DE SCHOLEN: INHOUDELIJKE VERANTWOORDING

In 2024 werd intensief samengewerkt met diverse partners, werd er verder gewerkt aan versterking van de docenten-community, besteedden we aandacht aan voorschoolse educatie, burgerschapsonderwijs en werkten we met speciale doelgroepen.

Samenwerking met externe partners

Residentie Orkest. Ook in het schooljaar 2023-2024 was er een intensieve samenwerking met het Residentie Orkest. Het programma Ontdek het Orkest dat drie jaargangen (groep 6, 7 en 8) bedient, werd door 10 scholen afgenomen waarvan twee uit het Speciaal (Basis) Onderwijs. Een waardevol aspect naast het ontdekken van eigen talenten (zelfvertrouwen) was dat de kinderen uit het speciaal onderwijs in contact kwamen met de kinderen uit het regulier onderwijs. <https://koo.nl/op-school/lessen-en-workshops/ontdek-het-orkest/>

Koninklijk Conservatorium Den Haag. In schooljaar 2023-2024 hebben we de samenwerking met het Koninklijke Conservatorium verder geïntensiveerd. Voor alle jaargroepen heeft KOO een programma voor de stagiaires. Voor het KC heeft KOO het keuzevak Buitenschoolse Muziekeducatie verzorgd voor drie studenten; hierin lag de focus op ondernemerschap en project-/productontwikkeling in het kader van KOO-lab. Daarnaast hebben we goed contact als het gaat om vierdejaars studenten die potentie hebben om als muziekdocent bij KOO te kunnen worden ingezet.

Codarts Rotterdam. Met Codarts is er een pilot gestart met betrekking tot interdisciplinair onderwijs op de Houtrustschool in Den Haag. Deze loopt nog. De uitwerking hiervan zal de Routekaart worden zoals in het MJB 25-28 is beschreven. Zie <https://koo.nl/interdisciplinaire-kunstles-met-dijne/>

Willem de Kooning Academie Rotterdam. Een kunstdocent die op basisschool De Tweemaster in Duindorp actief is betreft interdisciplinair onderwijs in haar afstudeeropdracht.

Samenwerking met vakopleidingen blijft in de toekomst voor KOO belangrijk om opleiding en werkveld met elkaar te verbinden en voeden. Behalve in Rotterdam is er in Amsterdam ook een Arts(L)Science onderzoek aan de AHK, waar o.a. De Wicked Kunsteducatie uit is ontstaan.

Aansluiting bij burgerschapsonderwijs

PO. De vraag naar lessen die (indirect) te maken hebben met burgerschapsonderwijs was (en is) binnen het primair onderwijs niet groot. Er was wel een toename in de aanvraag van de lessen/workshops waarbij samengewerkt moet worden, zoals bij het maken van een gezamenlijke rap of een gezamenlijk kunstwerk, toneelspel of dans. Op scholen met een uitdagende samenstelling blijkt er steeds meer aandacht voor te zijn.

VO. Voor Het Pleyzier College en de scholen met een ISK-afdeling (Edith Stein College, Zuid-West College) ontwikkelde KOO lessen en workshops waarbij actief werd gewerkt met de basiswaarden. Bij Esloo College is op verzoek van de school aansluiting gezocht met het vak Wereldoriëntatie, waardoor diversiteit en culturele verscheidenheid duidelijk werden getoond.

Mbo. Op het mbo is KOO nog niet actief. In 2025 gaat KOO een projectleider aanstellen die als focusgebied het vo en mbo krijgt.

Voor de komende jaren zoekt KOO meer aansluiting bij de thema's die er binnen de scholen zijn. Hier kan burgerschapsonderwijs een onderdeel van zijn. KOO neemt in het leerplan, dat samen met de vakdocent en de leerkracht wordt geschreven, het onderwerp burgerschap mee.

Docenten-community

In september 2023 (schooljaar 2023-2024) heeft KOO twee sessies 'contextgebonden en cultuurspecifiek werken' aangeboden aan het team, docenten en derden. Daarnaast was er een informele bijeenkomst (docentenborrel). Maandelijks ging er een docentennieuwsbrief uit waarin we docenten informeren over ontwikkelingen in het Kunstonderwijs, zowel binnen als buiten KOO.

Behalve een zo eerlijk mogelijke betaling boden wij onze docenten ook persoonlijke aandacht door minimaal twee keer per jaar op lesbezoek te gaan. Er werd nauw samengewerkt met CultuurSchakel wat betreft de cursussen. Zo hebben een aantal kunstvakdocenten van KOO de cursus Voor de klas in het speciaal onderwijs gevolgd.

De vakdocent is bij KOO de belangrijkste schakel om het kind te kunnen bieden wat de school, KOO, de leerkrachten en het kind zelf voor ogen hebben. In 2024 zijn de eerste stappen gezet met het oprichten van een docenten-expertisegroep voor intervisie en kennisdeling.

Voorschoolse Educatie

In het schooljaar 23-24 hebben we op 4 peuterleerplekken workshops verzorgd: muziek en beeldend. We verwachten dat de vraag zal toenemen omdat het budget door de gemeente per 1 januari 2025 is verdubbeld. Er zijn gesprekken gevoerd met beleidsmedewerkers van SCOH en 2Samen, onder andere over procesgericht werken. We onderhielden nauwe contacten met CultuurSchakel en een aantal docenten volgden de cursus Denken met je handen (voor kunstvakdocenten en pedagogisch medewerkers van de allerjongste doelgroep).

Speciale doelgroepen

De doelstelling van KOO in 2024 was om 10 scholen uit het Speciaal (Basis) Onderwijs te bereiken met (structurele) kunstlessen en projecten. Dit zijn er zeven geworden (waarvan er twee scholen deelnamen aan het programma Ontdek het Orkest). Zoals eerder gezegd heeft KOO zich (te) afhankelijk gemaakt van de grote subsidie SSV. De bijpassende (hoge) ambities konden door het negatieve advies niet worden gerealiseerd. Wat wel bereikt is zijn de waardevolle structurele kunstlessen (verschillende disciplines) op diverse cluster 4 scholen. Kinderen met een beperking (vaak een verstoring in het gedrags- of het autistisch spectrum) zijn in aanraking gebracht met kunst en hebben zo hun eigen talent en kracht kunnen ontdekken. Naast de doelgroepen uit het speciaal onderwijs bereikte KOO speciale doelgroepen uit het reguliere onderwijs. Een goed voorbeeld is de schakelklas (VO) van Edith Stein College en de wereldklas van basisschool De Drie Linden (zie <https://koo.nl/danslessen-die-verbinden/>).

Ook hebben we dit jaar voor het eerst in kaart gebracht in welke stadsdelen en wijken we actief zijn om een beter beeld te krijgen van onze spreiding (zie bijlage 4).

MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN – PROJECTEN VOOR BIJZONDERE DOELGROEPEN

Ook in 2024 realiseerde KOO een aantal projecten voor bijzondere doelgroepen. Hieronder lichten we er de belangrijkste uit. Een compleet overzicht van onze projecten is te vinden op www.koo.nl/maatschappelijke-projecten

Festival de Betovering

Ons streven was dit jaar om meer dan 20 kinderen uit het speciaal onderwijs te bereiken. Uiteindelijk bezochten 11 kinderen onze workshops (exclusief de aanwezige familieleden en begeleiders): niet het gehoopte aantal. Desondanks was het een bijzondere en zeer waardevolle ochtend. Door de landelijke aandacht waren er zelfs een meisje uit Zwolle, en een gezin uit Zoetermeer met drie kinderen met een beperking, waarvan één kind niet naar school kon (zelfs niet naar een Speciaal Onderwijs school) naar Den Haag gekomen.

Het enthousiasme waarmee de kinderen Het Koorenhuis binnenkwamen, de intensiteit waarmee ze de workshops volgden en de voldoening en trots die ze kregen toen ze hun eigen Graffiti-kunstwerk mee mogen nemen was van zeer grote waarde. Met grote dank aan onze docenten Kathy Murillo (Graffiti) en Roel Eijgermans (Djembé) die niet alleen affiniteit hebben met deze doelgroep, maar ook scholing hiervoor hebben gevolgd (bij CultuurSchakel).

Het belang om deze bijzondere doelgroep te bereiken is groot; er kan volgens KOO niet genoeg worden gedaan om deze kinderen uit hun isolement te halen. Hierbij moeten we als cultuursector samen optrekken, net zolang totdat toegankelijkheid een vanzelfsprekendheid wordt.

Platform De Bruiserij

De Bruiserij is een online platform dat speciaal cursusaanbod op het gebied van kunst en cultuur laat zien voor alle inwoners van Den Haag met een fysieke, mentale of andere beperking. Dit toegankelijke platform maakt het makkelijker om vrijetijdsactiviteiten te vinden die bij je passen en verlaagt zo de drempel naar cultuurparticipatie.

De Bruiserij is een initiatief van KOO en is ontwikkeld in nauwe samenwerking met CultuurSchakel en Voorall. In de opstartfase (2022-2023) en voor de verbetering van digitale toegankelijkheid in 2024 hebben we subsidies ontvangen van de gemeente Den Haag, waaronder 'Samen Sociaal en Vitaal' en 'Toegankelijke stad voor iedereen 2024'.

Wat hebben we bereikt in 2024:

- Op 28 maart 2024 lanceerden we de pilotversie van ons online platform www.debruiserij.nl. Bij de start waren er 8 aanbieders die toegankelijke cursussen aanboden via het platform.
- In 2024 hebben we grote stappen gezet in digitale toegankelijkheid: na een grondige test door Cardan en ervaringsdeskundigen van Voorall, hebben we aanpassingen doorgevoerd waardoor de website nu voldoet aan 50 van de 55 succescriteria van WCAG 2.2 (niveau A en AA). Hierdoor is onze website nu zeer toegankelijk voor vrijwel alle gebruikers.

De Bruiserij blijft zich inzetten om toegankelijkheid in de cultuursector vanzelfsprekend te maken voor iedere inwoner van Den Haag. We geloven dat kunst en cultuur voor iedereen beschikbaar moet zijn, zonder drempels.

De Zomer- en WinterBieb

De Zomerbieb is er voor alle inwoners van Den Haag, maar in het bijzonder voor mensen met een kleine beurs, ouderen en mensen die behoefte hebben aan gezelschap. Er zijn voor de deelnemers geen kosten verbonden aan de activiteiten.

De Zomerbieb 2024 werd grotendeels door de bibliotheek gefinancierd en door KOO georganiseerd, met dank aan een subsidie vanuit Fonds1818. In totaal zijn er 33 workshops gerealiseerd op 12 vestigingen van de Haagse Bibliotheek, in 6 verschillende disciplines (beeldend, schrijven, muziek, digitale media, theater en dans). Totaal waren er 14 verschillende docenten betrokken bij de ZomerBieb. Naast workshops in de verschillende vestigingen in de wijk was er dit jaar voor het eerst ook een programmering in de Centrale Bibliotheek.

In eerste instantie was het de bedoeling om in 2024 alleen de ZomerBieb te organiseren, maar omdat de samenwerking en de resultaten ervan zodanig positief waren, werd ons gevraagd of we ook een WinterBieb 2024 konden organiseren. Zo hebben we eind 2024 ook nog een WinterBieb georganiseerd, die bestond uit 15 workshops, gegeven door 7 verschillende docenten in 3 disciplines (beeldend, schrijven en muziek). Er zijn ondertussen afspraken gemaakt om in 2025 de samenwerking te intensiveren.

KOOLab: van concept naar product

Tijdens de laatste fase van het traject (seizoen 2023-2024) zijn acht van de tien KOOLab concepten volledig ontwikkeld tot (onderwijs)producten. Twee van deze producten zijn verbonden aan zorginstellingen, twee aan het voortgezet onderwijs (vo) en vijf aan het primair onderwijs (po), waarvan één ook aan het speciaal basisonderwijs (sbo). Twee projecten zijn tijdens het proces van ontwikkeling geannuleerd, waarvan één opgeschoven naar een volgende ronde KOOLab.

Elf kunstvakdocenten hebben zich kunnen ontwikkelen in hun ondernemerschap, zowel inhoudelijk, organisatorisch als zakelijk. Er waren drie teams, bestaande uit twee docenten; vijf docenten hebben individueel gewerkt. Van de elf docenten zijn zeven docenten via KOOLab als nieuwkomers verbonden aan de docenten-community van KOO.

Samenwerkend partners en externe experts

Vier Kunstvakopleidingen zijn in verschillende vormen betrokken in het proces:

- Codarts Rotterdam: Opleiding docent Muziek en Dans. Betrokken bij twee pilots in het onderzoek naar interdisciplinair kunstonderwijs in het primair onderwijs.
- Koninklijk Conservatorium Den Haag: opleiding Docent Muziek. Betrokken vanaf het 3e jaar met een module 'Buitenschoolse muziek educatie'. De winnaar van het best ontwikkelde concept, mocht deze in het 4e jaar verder ontwikkelen en onderzoeken in KOOLab
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten: Master Kunsteducatie. Een nieuwe connectie vanuit een afstudeeronderzoek waarbij docenten op zoek moeten naar een volwaardig partner in hun onderzoek.
- Willem de Kooning academie: zij-instroom Docent Beeldende Kunst: Een nieuwe connectie vanuit een afstudeeronderzoek.

Daarnaast zijn verschillende samenwerkingspartners uit het scholen en maatschappelijke netwerk van KOO en van de kunstvakdocenten betrokken in het onderzoeks- en ontwikkelproces. Ook kunstvakdocenten uit de docenten-community hebben ondersteuning geboden. Van kennisuitwisseling tot supervisie en pilots draaien.

Conclusie

Positief: De KOOLab projecten hebben vooral hun waarde bewezen in het proces. Er zijn nieuwe docenten toegevoegd aan de docenten-community van KOO en er zijn nieuwe samenwerkingsinitiatieven ontstaan. Bovendien hebben de docenten een kans gekregen zich verder te verbreden en te verdiepen in hun discipline (beeldend, muziek, dans, literatuur) door het samenwerken en het bedenken en maken van lesmateriaal.

Voor verbetering vatbaar: De uiteindelijke producten (activiteiten en lessenseries) blijken in de praktijk lastiger weg te zetten dan verwacht. Een betere behoefte-inventarisatie binnen het veld is nodig: de school, de leerkrachten en de kinderen moeten vooraf meer bevraagd worden over hun wensen.

Achteraf kunnen wij constateren dat er te veel producten zijn ontwikkeld om in één keer aan te bieden. Bij een eventueel vervolg gaan we meer focus aanbrengen en dus minder projecten opstarten.

Tot slot bepalen we dan ook op welke specifieke doelgroep we ons willen richten bij productontwikkeling. Gezien de plannen voor de toekomst ligt het voor de hand dat we ons daarbij vooral gaan richten op kinderen uit het speciaal onderwijs.

BEDRIJFSVOERING

Visie

De bedrijfsvoering van KOO is erop gericht het kunstonderwijs te brengen, daar waar dat niet vanzelf gaat. Op een zo efficiënt mogelijke wijze, onder goede arbeidsomstandigheden voor medewerkers en docenten. De kwaliteit van wat onze activiteit in de leerling of deelnemer teweegbrengt is hierbij steeds het uitgangspunt. KOO streeft goed werkgeverschap na en volgt bij haar bedrijfsvoering de principes van de drie codes voor de culturele sector.

Goed werkgeverschap kan op vele manieren worden vormgegeven: deels door borging via de CAO en het volgen van diverse regels en protocollen voor de sector. Maar het gaat verder dan dat: er moet binnen goed werkgeverschap ook ruimte zijn voor menselijkheid, het bevorderen van een collegiale werksfeer en persoonlijke ontwikkeling. Ook deze aspecten van het werkgeverschap kwamen in de loop van 2024 onder druk te staan. Inmiddels wordt er door alle betrokkenen gewerkt aan het herstellen van de orde in alle gelederen van de organisatie: van RvT tot directie en medewerkers. Een reflectie op de codes is elders in dit verslag te vinden.

KOO is voor haar bedrijfsvoering afhankelijk van subsidies, met name van de gemeente Den Haag. Het in eerste instantie niet toekennen van subsidie voor de periode 2025-2028 was dan ook een enorme klap voor de organisatie. Wij zijn de gemeente dankbaar voor het vinden van een oplossing om de activiteiten van KOO in ieder geval in 2025 en 2026 te kunnen continueren. Hoewel de adviescommissie MJB 2025-2028 van mening is dat KOO (te) zeer afhankelijk is van subsidies, is het niet realistisch om te verwachten dat de eigen inkomstenstroom onder de huidige omstandigheden sterk kan toenemen. Fondsen en samenwerkingspartners hechten immers ook aan een stabiel toekomstperspectief. Daar wordt inmiddels hard aan gewerkt.

Personeel/HR

Directie

In 2024 was het een uitdaging voor het team, de (interim)bestuurder en de raad van toezicht om KOO draaiende te houden. De arbeidsovereenkomst met de directeur, die sinds 2022 door ziekte was uitgevallen, werd per 1 juli 2024 beëindigd. Per 1 november 2024 eindigde ook de arbeidsovereenkomst met de interim-directeur, waarna de voorzitter van de RvT aftrad en de kerntaken van de directeur-bestuurder tijdelijk overnam. In december werd een nieuwe interim-directeur gevonden, die in januari 2025 van start kon gaan, waarna de voorzitter van de RvT definitief afscheid kon nemen.

Ziekteverzuim en personeelsverloop

De gang van zaken rond de toekenning van het MJB 2025-2028 heeft een zware wissel getrokken op het team. Hoewel iedere zieke of vertrekkende medewerker zijn of haar eigen verhaal heeft, zal de stress rond dit proces niet hebben bijgedragen aan een prettig werkklimaat. In de loop van 2024 zijn drie medewerkers langdurig uitgevallen. Dit is voor KOO een ongekend hoog ziekteverzuim in historisch perspectief. Juist vanwege het lage ziekteverzuim in de periode tot 2023 leek er geen noodzaak te zijn om een (kostbare) verzuimverzekering af te sluiten. Gezien het feit dat de premie voor een verzuimverzekering wordt vastgesteld op basis van het verzuim in de drie jaren voorafgaand aan het afsluiten van de verzekering, zou deze premie zeer hoog zijn. Besloten is dus om 'te roeien met de riemen die we hebben', dat wil zeggen dat het verzuim zoveel mogelijk wordt opgevangen door de collega's.

Dit alles heeft grote consequenties voor KOO, die voortduren tot ver in 2025. Zo zijn er in de tweede helft van 2024 veel minder subsidies aangevraagd voor maatschappelijke activiteiten, liep de werkdruk op door het overnemen van taken van zieke collega's en was het af en toe moeilijk om de moed erin te houden. Op een bewonderenswaardige manier hebben de medewerkers zichzelf herpakt. Met behulp van een coach heeft het team gewerkt aan de onderlinge samenwerking en er werden werkgroepen gevormd om de belangrijkste kritiekpunten uit het advies MJB 2025-2028 aan te pakken.

Overige mutaties:

- Eind 2024 vertrok controller Dennis Weverling - na negen mooie jaren bij KOO - wegens het aanvaarden van een nieuwe functie.
- Per 1 april 2024 is David Muiderman gestart als Programmacoördinator Kunstonderwijs.

Inhuur expertise

Voor het afronden van de overeenkomst met de directeur-bestuurder is beroep gedaan op een externe HR-professional en een jurist.

Huisvesting

Na het faillissement van stichting &CC is het beheer van het Koorenhuis per 1 april 2024 in handen gekomen van AnnA ConKoor. KOO deelt een verdieping met CultuurSchakel en trekt samen met CS op als het gaat om facilitaire zaken. Het gebouw verdient aandacht (o.a. klimaatbeheersing, nooduitgang, sanitair); dit is kenbaar gemaakt aan de beheerder. Daarnaast huurt KOO de begane grond van het pand Varkenmarkt 33. Deze ruimte wordt gebruikt voor grotere (team)bijeenkomsten, vergaderingen en opslag.

Personeelsvertegenwoordiging

In 2024 vonden een aantal belangrijke gebeurtenissen plaats waarbij de PVT nauw betrokken was. De PVT kwam zeven keer bijeen en vergaderde viermaal met de interim-bestuurder. In maart en november heeft de PVT overleg gehad met de raad van toezicht. Voor de PVT stonden in 2024 de volgende onderwerpen op de agenda:

Meerjaren Beleidsplan (januari 2024)

De PVT heeft, vanuit het recht op informatie, in de laatste fase van het opstellen van het MJB meegelezen, en de bevindingen tijdens een gesprek met de directeur gedeeld.

Betrokkenheid bij werving nieuwe directeur

De bedoeling was dat in juni een vacature zou worden uitgezet voor een nieuwe directeur. Toen in juli duidelijk werd dat KOO geen subsidie zou ontvangen in het kader van het Kunstenplan is besloten tot uitstel. Nadat was besloten dat KOO in ieder geval nog twee jaar vooruit kon is de vacature opnieuw uitgezet. Uit deze ronde is geen geschikte kandidaat gekomen. Via een recruiter is een interim-directeur gevonden die per 1 januari 2025 is gestart.

Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO)

De resultaten van het in 2023 gehouden MTO zijn in het voorjaar van 2024 gepresenteerd. Vervolgens heeft het kernteam de actiepunten n.a.v. het MTO met het team gedeeld.

Verkiezingen PVT

De tweede termijn van Dennis Weverling liep af in april. Na een korte verkiezingsprocedure nam Maurice Houdijk het stokje over.

Vernieuwing Reglement PVT

Het oude reglement van de PVT dateerde uit 2018 en was aan een update toe.

De aanpassing van het reglement is tot stand gekomen met hulp van Noud van der Rhee, die ook een training voor de PVT heeft verzorgd.

Belangrijkste wijzigingen:

- De PVT treedt niet meer in z'n geheel af om de twee jaar, maar ieder PVT-lid heeft een termijn die afloopt na drie jaar, waarna hij/zij voor een tweede termijn herkozen kan worden.
- Het stemmen bij een vacature gaat digitaal.

Teamcoaching

Vanuit de onzekere situatie rondom het MJB en het voortbestaan van KOO heeft de PVT bij het team geïnventariseerd wat de behoeften waren aan ondersteuning. Hieruit kwam de wens voor team coaching naar boven. Er hebben drie sessies met Earnie Oudejans plaatsgevonden over de cultuur binnen de organisatie, het omgaan met situaties en de invloed die je daarop hebt vanuit eigen keuze, de bijdrage die je als individu wilt geven en elkaar aan kunnen spreken op het houden aan afspraken en uitvoer van taken.

Kwaliteitsmanagement

Het kwaliteitskeurmerk 'Kwaliteit in Beeld' van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) is in september 2023 verlengd. Uit de audit zijn een aantal ontwikkelpunten gekomen:

- Maak binnen de beleidssystematiek concrete plannen om de financiële positie van KOO te versterken, met name de reservepositie;
- Stel een strategisch personeelsbeleid op en neem dit mee in de meerjarenplannen;
- Breng focus aan in de grote hoeveelheid samenwerkingen;
- Leg de afspraken met de samenwerkingspartners formeel vast en ontwerp hier een goed systeem voor;
- Maak de impact van de activiteiten zichtbaarder door gebruik te maken van tools als de Social Profit Canvas en de Routekaart;
- Neem compliance op in de meerjarenvisie, stel een compliance officer aan en beleg het onderwerp structureel binnen de organisatie en control cyclus.

Alle onderwerpen zijn of worden inmiddels opgepakt, deels via werkgroepen en deels door de interim-directeur.

In verband met de werkdruk is besloten de het actualiseren van de RI & E door te schuiven naar 2025 (is inmiddels afgerond).

Marketing en communicatie

In 2024 heeft het marketingteam van KOO zich gericht op het versterken van digitale aanwezigheid en het verbeteren van de communicatie met diverse doelgroepen. We hebben daarbij de focus gericht op verbetering van de toegankelijkheid. Niet alleen onze sites werden gebruiksvriendelijker, ook hebben we onze teksten herschreven op basis van inclusief taalgebruik.

Website & online platforms

- In samenwerking met GRATE agency hebben we KOO.nl toegankelijker gemaakt door pagina's beter responsive te maken, technische backend-aanpassingen door te voeren, en de website volledig toetsenbordtoegankelijk te maken. De menustructuur werd herzien om een optimale gebruikerservaring te genereren. Deze verbeteringen zorgen ervoor dat de site nu beter werkt met voorleessoftware en voldoet aan moderne toegankelijkheidsnormen voor alle gebruikers.
- In samenwerking met AndersOm en Cardan hebben we het toegankelijkheidsplatform

van De Bruiserij verbeterd door technische aanpassingen en optimalisaties door te voeren. Het platform heeft nu een WCAG 2.2 score van 50/55 behaald, wat een aanzienlijke verbetering betekent voor de toegankelijkheid en gebruikerservaring.

- Ontwikkeling van een webshop voor 'Klein kunstje', met logistieke ondersteuning van Schroeder. De webshop maakt het nu mogelijk om onze producten direct online te verkopen en biedt klanten een gebruiksvriendelijke winkelervaring. NB: door het faillissement van Schroeder moet KOO op zoek naar een nieuwe partner.
- Verbeteren navigatie van de scholenstructuur op de website en implementatie van nieuwe teksten. Hierdoor kunnen scholen nu sneller en gemakkelijker de voor hen relevante informatie en het juiste aanbod vinden.
- Integratie van lessen en workshops op de KOO-website voor betere zichtbaarheid en vindbaarheid van het aanbod. We hebben alle 92 lessen en workshops die we aanbieden uitgebreid beschreven, zodat scholen nu precies weten wat elk programma inhoudt en gemakkelijker de juiste keuze kunnen maken.

Grafisch ontwerp & visuele materialen

- Uitbreiding van de KOO beeldbank met nieuw visueel materiaal.
- Ontwikkeling van een vernieuwde huisstijl die beter aansluit bij onze activiteiten en consistent is doorgevoerd. De nieuwe huisstijl straalt meer dynamiek uit en reflecteert beter onze moderne aanpak van cultuuronderwijs.

Communicatie & content

- Verzenden van regelmatige nieuwsbrieven naar verschillende doelgroepen.
- Ontwikkeling en publicatie van content voor sociale media platforms. Door regelmatige posts en stories hebben we het aantal volgers kunnen laten groeien en meer interactie gegenereerd.

Media-aandacht en zichtbaarheid

In 2024 heeft KOO op verschillende momenten aandacht gekregen in de media en bij het publiek, o.a. via persberichten, berichtgeving van samenwerkingspartners en via onze eigen communicatie-uitingen. Een belangrijk hoogtepunt was de media-aandacht voor het inclusieve Festival de Bruiserij (november 2023), dat werd aangekondigd in verschillende lokale dagbladen zoals het Voorburgs Dagblad en Zoetermeers Dagblad. Na het festival werd besloten tot de lancering van het online platform "De Bruiserij", een samenwerking met CultuurSchakel. Dit werd via social media onder de aandacht gebracht.

Ook onze doorlopende projecten zoals "Ontdek het Orkest" in samenwerking met het Residentie Orkest en de KOO Zomerschool bij Bibliotheek Den Haag kregen via verschillende kanalen aandacht.

RISICOPARAGRAAF

In Bijlage 3 is een geactualiseerd overzicht opgenomen van de voornaamste risico's met bijbehorende beheersingsmaatregelen. Hieronder beschrijven we de risico's die met een * zijn gemarkeerd.

Continuïteit

Het jaar 2024 is het laatste jaar van de huidige subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2021-2024. De uitkomst van het adviesproces MJB 2025-2028 is dat KOO binnen de vierjarige regeling alleen voor de jaren 2025 en 2026 subsidie ontvangt, afkomstig uit incidentele middelen. Omdat er geen structurele middelen zijn om KOO (en twee andere Haagse cultuurinstellingen) te financieren in de jaren 2027-2028 is onze hoop dat er alsnog incidentele middelen worden gevonden om de activiteiten van KOO te kunnen continueren op het huidige niveau. Indien er geen of substantieel minder subsidie aan KOO wordt toegekend vanaf 2027 is KOO onmiddellijk in haar voortbestaan bedreigd.

Beheersmaatregelen

- in gesprek blijven met de gemeente
- voldoen aan de bijzondere subsidievoorwaarden
- positionering KOO als onmisbare speler op het gebied van kunstonderwijs in de stad

Personeel – uitval medewerkers

Van medio 2022 tot zomer 2024 heeft KOO een voorziening moeten treffen voor de directeur, die door ziekte langdurig uitviel en zijn werk niet meer heeft kunnen hervatten.

De loondoorbetaling van de directeur plus het salaris van de interim-directeur hebben effect gehad op de vermogenspositie van KOO.

In 2024 vielen er nog eens drie medewerkers uit (twee projectleiders en een programma-coördinator), die de rest van het verslagjaar het werk niet hebben kunnen hervatten.

Dit leidt tot hogere werkdruk bij de overige medewerkers, omdat er geen of slechts beperkte middelen zijn voor tijdelijke inhuur van medewerkers. Dit brengt het risico met zich mee dat nog meer medewerkers uitvallen door overbelasting.

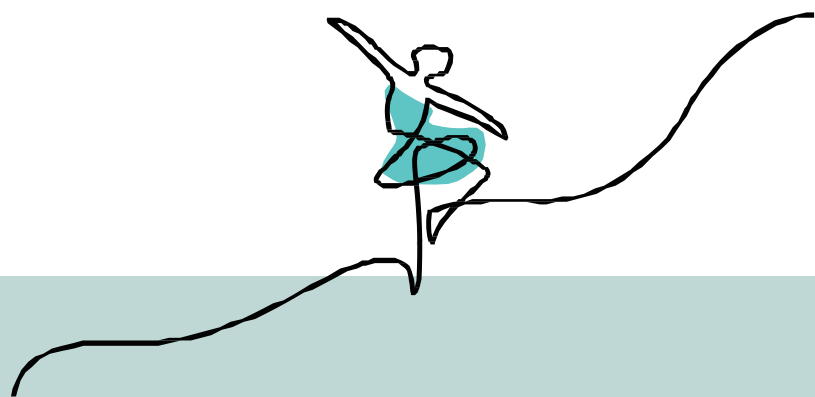
Beheersmaatregelen:

Korte termijn:

- Activiteitsniveau in balans houden met mensen en middelen;
- Opstellen verzuimpreventieplan (september 2025);
- Strategische personeelsplanning;
- Voldoende aandacht voor het onderwerp werkdruk in de resultaat- en ontwikkelgesprekken.

Lange termijn:

- Afsluiten arbeidsongeschiktheidsverzekering (dit kan niet eerder dan in 2028)

TOEKOMSTPARAGRAAF

In de aanvraag voor het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 van de gemeente Den Haag heeft KOO de visie op kunstonderwijs uiteengezet, met een daarbij behorend activiteitenplan. Dit alles met als motto: 'Duurzaam investeren in inclusief kunstonderwijs'.

Aandacht voor de basis

Het afgelopen jaar heeft veel van de medewerkers gevraagd. Voor KOO is 2025 dan ook een jaar van herbezinning, het vinden van een nieuwe orde en het verbeteren van structuren en processen. We geven uitvoering aan de bijzondere subsidievoorwaarden m.b.t. governance, Diversiteit & Inclusie en bedrijfsvoering (zie hiervoor de documenten die gelijktijdig met deze verantwoording worden ingediend). De raad van toezicht komt in 2025 weer op volle sterkte, KOO krijgt nieuwe statuten, we starten met een nieuwe HR-cyclus en we nemen de diverse reglementen op het gebied van compliance onder de loep.

Terwijl we in 2025 afscheid nemen van drie collega's die met pensioen gaan, streven we ernaar twee nieuwe projectleiders te verwelkomen die ons team gaan versterken. Van één langdurig zieke medewerker hebben we afscheid genomen, het re-integratietraject van de twee andere langdurig zieke collega's is gestart.

Financieel

De financiële positie van KOO is een punt van zorg. Het langdurig verzuim van de directeur en de daarmee samenhangende aanstelling van een interim-directeur in de periode 2022-2024 is deels gefinancierd vanuit een bestemmingsreserve. De algemene reserve is beperkt en de organisatie is minder goed in staat om tegenvallers op te vangen. Geplande noodzakelijke investeringen (zoals software en nieuwe laptops) zijn uitgesteld, de uitgaven voor marketing zijn sterk verminderd en externe inhuur wordt beperkt tot het absolute minimum. Samen met de raad van toezicht wordt gewerkt aan een plan om KOO in de nabije toekomst financieel weerbaarder te maken.

Om meer grip op de financiën te krijgen hebben we de hulp ingeroepen van MdM Accountants. Door het vertrek van de administrateur per 1 januari 2025 en het niet kunnen vervullen van de vacature was er te weinig financiële expertise in huis om de jaarrekening samen te stellen en het balansdossier t.b.v. de controle op orde te brengen.

Met advies van MdM zijn wij inmiddels begonnen aan het herinrichten van de financiële administratie. Boekingsgangen worden transparanter, er wordt meer en beter gebruikgemaakt van de mogelijkheden binnen Exact Online en de projectadministratie wordt anders ingericht. Hierdoor krijgen we meer grip op de financiën en kunnen we sneller ingrijpen als dat nodig is.

Activiteiten: scholen en maatschappelijke projecten

Terwijl we de basis weer op orde brengen, voeren we de voornemens uit het beleidsplan uit en kijken we naar de toekomst. Het is onvermijdelijk dat we daarbij keuzes zullen moeten maken. De hoeveelheid verschillende projecten die KOO in de laatste jaren heeft opgepakt is tegelijkertijd een kracht en een zwakte. Meer focus op specifieke doelgroepen en het kritisch bezien van het totale aanbod aan projecten is nodig om een goede balans te behouden bij de inzet van mensen en middelen.

Dit betekent dat KOO nog meer het accent gaat leggen op kunstonderwijs voor speciale doelgroepen, terwijl we ook actief blijven in het regulier onderwijs, omdat ook daar veel leerlingen zitten voor wie kunstonderwijs niet vanzelfsprekend is.

Waar kunstonderwijs in het primair onderwijs voor sommige scholen (gelukkig) inmiddels een vanzelfsprekendheid is, is het dat binnen het vo/mbo en speciaal onderwijs (so) meestal niet. Hoe moeilijk ook, KOO gaat zich inspannen om meer scholen binnen het vo/mbo en het so te bereiken. Wij hebben goed opgeleide docenten en kunnen onze kennis op dit gebied breder inzetten. Verder worden er dit jaar twee nieuwe projectleiders aangesteld, die naast het beheren van enkele po-scholen de opdracht krijgen de positie van KOO binnen het vo/mbo en het speciaal onderwijs te verstevigen.

In het voorjaar van 2025 zijn we gestart met een grote marketingcampagne om het kortlopende kunstonderwijs bij de Haagse scholen onder de aandacht te brengen. We verwachten hierdoor niet alleen een toename van de kortlopende projecten, maar zien het ook als opstap voor het leveren van structureel kunstonderwijs.

Een groot deel van onze maatschappelijke activiteiten kan alleen gerealiseerd worden met externe financiering, buiten onze exploitatiesubsidie om. KOO werkt voor welzijn, voor onderwijs en voor cultuur. Alleen voor dit laatste ontvangt KOO structurele financiering vanuit het Kunstenplan. De fondsenwerving voor de resterende middelen is een tijdrovend proces en kost menskracht die niet voor primaire activiteiten is in te zetten. Ook maakt de afhankelijkheid van incidentele subsidies de organisatie kwetsbaar.

KOO legt voortdurend verbindingen tussen de beleidsterreinen cultuur, onderwijs en welzijn. We juichen het dan ook toe dat er in de stad wordt toegewerkt naar een meer integrale benadering van de beleidsterreinen welzijn, onderwijs en cultuur, zoals verwoord in de Cultuurvisie Den Haag 2033. Onze strategie voor de komende tijd legt hiervoor het fundament.

REFLECTIE OP DE CODES

Fair Practice Code

KOO volgt en onderschrijft de principes van de Fair Practice Code. Deze code helpt ons om op een transparante, solidaire en toekomstgerichte manier samen te werken met onze docenten en partners.

Een van de belangrijkste onderdelen van de Fair Practice Code is Fair Pay: een eerlijke beloning voor het werk dat wordt verricht. Om hieraan voor de (zzp)docenten beter invulling te geven voeren we vanaf schooljaar 2025-2026 een belangrijke verandering door: het vervallen van het ondersteunende tarief (een lager tarief voor niet-lesgebonden activiteiten). Vanaf dat moment hanteren we één tarief voor ieder gewerkt uur. Bij het ontwikkelen van plannen voor de toekomst in relatie tot de beloning van onze docenten houden we rekening met de wet VBAR (voorheen DBA), zodat noch KOO, noch de docent het risico loopt een geschil met de Belastingdienst te krijgen.

Naast eerlijke beloning hechten we waarde aan Fair Share en Fair Chain. We werken aan een eerlijke verdeling van middelen en kansen. Daarbij betrekken we docenten actief bij het maken van beleid en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Het zijn immers de docenten die het dichtst bij onze doelgroepen staan, en de projectleiders van input kunnen voorzien bij het ontwikkelen van nieuwe lesprogramma's en overige activiteiten. Binnen KOOlab zijn ook in 2024 een aantal waardevolle initiatieven ontwikkeld, waarbij docenten een actieve rol speelden. We onderzoeken wat het eigenaarschap van hun ideeën voor hen kan betekenen.

Solidariteit en vertrouwen zijn een belangrijk onderdeel van de Fair Practice Code. We erkennen dat kunstonderwijs in Den Haag alleen kan bloeien als verschillende partijen ondersteunen en samen verder bouwen. KOO onderhoudt daarom duurzame relaties met partners in de stad (o.a. DEPO, HCO, Divers Den Haag) en op landelijk niveau (o.a. Cultuurconnectie en LKCA).

In het afgelopen jaar is de aandacht voor duurzaamheid hoger op de agenda gekomen. We doelen daarmee in de eerste plaats op duurzame inzetbaarheid en het voorkomen van fysieke en mentale belasting. Juist om meer aandacht aan dat laatste te besteden is er in 2024 enkele keren gewerkt met een coach, die het team heeft geholpen om – na een moeizame periode – de toekomst weer positief tegemoet te treden. Verder is er een werkgroep gestart met het ontwikkelen van een verzuimpreventieprotocol, dat in 2025 zal worden geïmplementeerd.

Duurzaamheid heeft ook betrekking op onze omgeving. Er is een start gemaakt met het kritisch evalueren van de materialen die voor onze lessen en workshops worden gebruikt. Slimmere inkoop, efficiënter gebruik en betere kwaliteit van materialen zijn daarbij de doelen.

KOO streeft naar een hoge mate van transparantie op verschillende gebieden: rond strategische besluitvorming, bedrijfsvoering, benoemingen en beleidsvraagstukken. In 2024 waren verschillende werkgroepen binnen KOO actief, zoals Diversiteit, Routekaart, Kind Centraal, Speciaal Onderwijs en Verzuimpreventie. Iedere werkgroep heeft een kanaal binnen de Teams-omgeving van KOO en alle stukken zijn voor iedereen toegankelijk. De bevindingen vanuit de werkgroepen worden actief gedeeld met het team.

Voor een reflectie op het onderdeel diversiteit: zie onder Code Diversiteit en Inclusie.

Governance Code Cultuur

De Raad van Toezicht heeft in 2024 bijgedragen aan het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van KOO en daarbij zoveel mogelijk de principes van de Governance Code Cultuur gerespecteerd. De punten waar hiervan werd afgeweken zijn toegelicht in het verslag van de RvT.

Bij de zelfevaluatie heeft de Raad aandacht besteed aan de rol- en taakverdeling van de leden. Daarbij is geconstateerd dat in 2025 stappen moesten worden gezet om de Raad weer op sterkte brengen na het aftreden van de voorzitter en het aanstaande aftreden (volgens het rooster) van de waarnemend voorzitter.

De Raad werd in 2024 aangesproken in zijn toezichthoudende-, adviserende- en werkgeversrol. Na het in eerste instantie niet-toekennen van de meerjarige subsidie 25-28 heeft de raad de interim-directeur actief gesteund in de contacten met de gemeente. Daarnaast heeft de raad het begeleiden van het ziekteproces van de directeur-bestuurder ter hand genomen, waarbij hij zich heeft laten bijstaan door een externe HR-professional en een jurist. Intussen vormde de Raad een klankbord voor de interim-directeur en vonden diverse gesprekken met de Personeelsvertegenwoordiging plaats. Een terugblik op 2024 vanuit de RvT is elders in dit verslag te vinden.

In het advies op het MJB 2025-2028 zijn enkele kritiekpunten benoemd ten aanzien van governance. De raad heeft zich deze kritiek aangetrokken en werkt sindsdien aan een verbeterplan, dat in 2025 zijn beslag krijgt (een document over verbeterde naleving van de Governance Code Cultuur wordt in november ingediend).

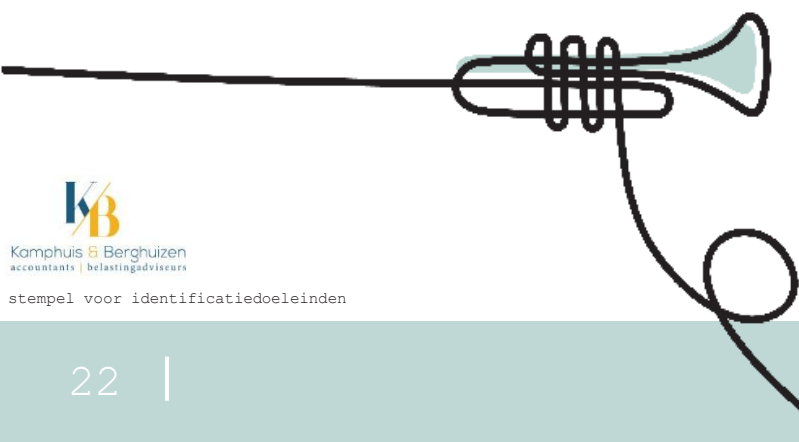
Code Diversiteit en Inclusie

Als onderdeel van de bijzondere subsidievoorwaarden heeft KOO de opdracht gekregen om beter te beschrijven hoe KOO als grote speler de wijze waarop de diversiteit van de stad en de rol die KOO daarbij inneemt zichtbaar maakt binnen de programma's. Zie hiervoor het aparte document, dat bij de evaluatie in november wordt meegezonden.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

		31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA	Noot	€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	12.037	14.603
Som vaste activa		12.037	14.603
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	2	123.776	242.407
Liquide middelen	3	255.327	178.115
Som vlottende activa		379.103	420.522
Som activa totaal		391.140	435.125
PASSIVA			
Eigen vermogen	4		
Algemene reserve		71.525	48.105
Som Eigen vermogen		71.525	48.105
Voorzieningen	5		
Voorziening langdurig zieken		-	39.344
Vlottende passiva/ kortlopende schulden	6	319.615	347.676
Som passiva totaal		391.140	435.125

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

stempel voor identificatiedoeleinden

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

		Noot	2024	Begroting 2024	2023
BATEN			€	€	€
	Opbrengsten	7	627.245	700.000	658.889
	Meerjarige subsidie Gem. Den Haag	8	945.380	945.380	882.514
	Incidentele subsidies Gem. Den Haag	9	67.899	259.500	223.935
	SOM DER BATEN		1.640.524	1.904.880	1.765.338
LASTEN					
	Beheerlasten personeel	10	354.205	335.500	334.345
	Beheerlasten materieel	11	129.642	140.500	147.291
	Activiteitenlasten personeel	12	1.121.634	1.339.380	1.187.207
	Activiteitenlasten materieel	13	13.802	90.000	46.811
	SOM DER LASTEN		1.619.283	1.904.880	1.715.654
	Resultaat				
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering		21.241	-	49.684
	Saldo rentebaten en -lasten		2.179	-	3.216
	Exploitatieresultaat		23.420	-	52.900
	Resultaatbestemming				
	Algemene reserve		23.420	-	52.900

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Verslaggevende entiteit en voornaamste activiteiten

Stichting Koorenhuis, ('de stichting'), sinds 9 maart 2018 opererend onder de handelsnaam, KOO - Kunstonderwijs Organisatie, gevestigd te Prinsegracht 27 te Den Haag, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41160059.

De stichting stelt zich - in overeenstemming met in elk geval het beleid van de gemeente Den Haag - ten doel: het voor een breed en pluriform publiek toegankelijk maken en (doen) uitvoeren en ontwikkelen van kunsteducatie en hiermee de deelname aan kunst door de inwoners van Den Haag systematisch te bevorderen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Begroting

De organisatie stelt jaarlijks een activiteitenplan inclusief begroting op, welke wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Op basis van deze begroting en het activiteitenplan wordt onder andere een meerjarige subsidie aangevraagd bij de gemeente Den Haag.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Koorenhuis zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het geven van het in artikel 2:326 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van RJK C.1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

Voor de presentatie van de staat van baten en lasten is een standaard indeling van de gemeente Den Haag toegepast.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Het jaar 2024 is het laatste jaar van de huidige subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2021-2024. De stichting ontvangt gemeentelijke subsidie betreffende het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2028, conform brief 20240131-19968. Voor de subsidieperiode 2025-2026 bedraagt de subsidie maximaal € 1.965.254. Voor de jaren 2027

en 2028 is het subsidiebedrag vastgesteld op € 0, gelet op het huidige subsidieplafond. Als het subsidieplafond alsnog wordt verhoogd, zal de hoogte van de subsidie nog worden aangepast. Voor de bedrijfsvoering van KOO is de meerjarensubsidie van de Gemeente Den Haag een noodzakelijke voorwaarde.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële vaste activa (1)

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Inventaris	20 %
Automatiseringsmiddelen	11-33 %
Educatieve middelen	7-33 %

De stichting bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met een restwaarde tenzij de (rest-)waarde van een actief door middel van taxatie is vastgesteld.

Vorderingen (2)

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen (3)

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

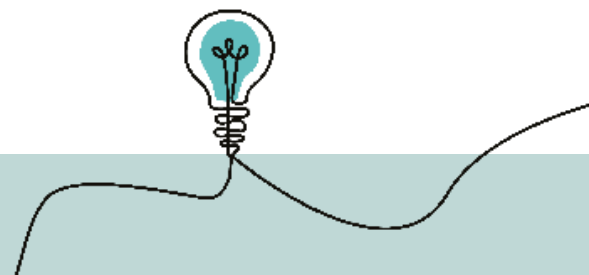
Eigen vermogen (4)

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als lasten of baten.

Algemene reserve

Om risico's voor de continuïteit te kunnen opvangen is de algemene reserve gevormd. De dotatie of onttrekking aan de algemene reserve is onderdeel van de resultaatbestemming.

Bestemmingsreserve

Binnen de resultaatbestemming kunnen door het bestuur bestemmingsreserves worden gevormd voor toekomstige specifieke doelen. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen (5)

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, dient de actuele marktrente te weergeven.

Indien de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de verplichting tegen nominale waarde opgenomen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de stichting.

Voorziening langdurig zieken

Een voorziening langdurig zieken wordt getroffen indien personeelsleden op balansdatum, naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

In de voorziening langdurig zieken worden de beloningen aan personeelsleden opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Kortlopende schulden (6)

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Diensten

Baten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de staat van baten en lasten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Overheidssubsidies

Zodra er redelijke mate van zekerheid bestaat dat overheidssubsidies zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden worden de subsidies ter compensatie van gemaakte kosten systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als waarin de kosten worden gemaakt.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Per januari 2023 is de pensioenregeling ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De stichting heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Leaseverplichtingen

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DEC. 2024

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

		Automat.	Educatieve	
	Inventaris	middelen	middelen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1-1-2024				
Aanschaffingswaarde	12.155	53.489	130.731	196.375
Cumulatieve afschrijvingen	-7.615	-48.744	-125.413	-181.722
waardeverminderingen				
	4.450	4.745	5.318	14.603
Mutaties				
Investeringsen	0	1.995	0	1.995
Desinvesteringsen	0	-19.353	0	-19.353
Afschr. Investeringsen	0	19.353	0	19.353
Afschrijvingen	-288	3.463	-810	-4.561
	-288	-1.468	-810	-2.556
Boekwaarde per 31.12-2024				
Aanschaffingswaarde	12.155	36.131	130.731	179.017
Cumulatieve afschrijvingen	-7.903	-32.854	-126.223	-166.980
waardeverminderingen				
Boekwaarde per 31-12-2024	4.252	3.277	4.508	12.037

VLOTTENDE ACTIVA

2. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Debiteuren	30.296	50.937
Te factureren opbrengsten	14.762	111.316
Te vorderen Gemeente Den Haag	19.371	53.465
Omzetbelasting	1.214	1.702
Overige vorderingen	56.202	22.427
Overlopende activa	1.958	2.560
	123.776	242.407

De vorderingen hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar.

2. Te vorderen Gemeente Den Haag

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
20231220-54698 Noodsteun culturele organisaties Den Haag 2023	-	22.491
20210908-49442 Samen Sociaal en Vitaal 2021	-	16.874
20240110-42217 CAO overgangskosten 2023	-	14.100
20230414-80025 Samen Sociaal en Vitaal 2022	19.371	-
	19.371	53.465

3. Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Bank	255.327	178.115

Het banksaldo staat ter vrije beschikking. De stichting heeft een flexibele deposito-/beheerdersrekening die dagelijks opvraagbaar is.

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Algemene reserve

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Stand 1 januari	48.105	-4.975
Mutatie resultaatbestemming	23.420	52.900
	71.525	48.105

5. Voorzieningen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Voorziening langdurig zieken		
Stand per 1 januari	39.344	139.911
Donatie	-	8.933
Onttrekking	-39.344	-109.500
	-	39.344

6. Vlottende passiva / kortlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Crediteuren	8.094	30.202
Te betalen/nog te besteden Gem. Den Haag	40.184	17.851
Reserveringen personeel	34.716	42.128
Overige belastingen en premies soc. verzekeringen	36.688	55.811
Overige schulden	125.687	118.022
Overlopende passiva	74.246	83.662
	319.615	347.676

De vlottende passiva hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar. De post personele reserveringen bestaat nagenoeg geheel uit reserveringen van het vakantiegeld en overloop van verlofuren naar 2025. De post overige schulden bestaat hoofdzakelijk uit voorfinanciering van activiteiten.

Terug te betalen / nog te besteden Gemeente Den Haag

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
ABBA / VL / 35998 KOOLab	-	4.787
20220718 - 16377 Samen Sociaal en Vitaal 2022	-	9.103
20221208 - Reorganisatievoorziening	-	3.961
20231220-54698 Noodsteun culturele organisaties Den Haag 2023	39.814	-
20240506-95754 Subsidie toegankelijke stad iHK Platform Bruiserij	370	-
	40.184	17.851

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Door de stichting zijn financiële verplichtingen aangegaan inzake:

- de huur van een kantoorruimte aan de Prinsegracht 27 te Den Haag (€ 20.526 per jaar) ingaande 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025;
- de huur van een opslagruimte aan de Varkenmarkt 33 te Den Haag (€ 11.354 per jaar) ingaande 1 januari 2017 voor onbepaalde tijd (met een opzegtermijn van 3 maanden);

Herleving uitkeringsrecht

In het geval van één oud medewerker kan het risico op herleving van een uitkeringsrecht niet worden uitgesloten. Op grond van de huidige beoordeling is herleving van dit recht onwaarschijnlijk, waardoor deze kosten niet zijn voorzien (reorganisatievoorziening). De impact van dit risico bedraagt maximaal € 87.188.

Niet in de balans opgenomen rechten

De stichting ontvangt gemeentelijke subsidie betreffende het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2028, conform brief 20240131-19968. Voor de subsidieperiode 2025-2026 bedraagt de subsidie maximaal € 1.965.254. Voor de jaren 2027 en 2028 is het subsidiebedrag vastgesteld op € 0, gelet op het huidige subsidieplafond. Als het subsidieplafond alsnog wordt verhoogd, zal de hoogte van de subsidie nog worden aangepast.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

7. Opbrengsten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Publieksinkomsten	502.448	544.000	558.010
Sponsorinkomsten	-	-	400
Bijdragen private middelen - bedrijven	37.632	74.500	30.538
Bijdrage private fondsen	87.165	81.500	69.941
	627.245	700.000	658.889

De publieksinkomsten komen voort uit het verzorgen van kunsteducatie op scholen en opbrengsten uit zakelijke activiteiten.

De baten uit private middelen [bedrijven] komen voort uit het uitvoeren van projecten in samenwerking met partners binnen de gemeente Den Haag. Door het uitstellen van enkele projecten valt deze post in 2024 lager uit dan begroot. De overige baten in deze rubriek komen voort uit toekenningen uit private fondsen.

De afwijking ten opzichte van de begroting wordt verklaard door het in overleg met de fondsen uitstellen van een deel van de activiteiten naar 2025.

8. Meerjarige subsidie gemeente Den Haag

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
20230928-68718 - Exploitatiesubsidie 2024	945.380	945.380	-
20221116-03291 - Exploitatiesubsidie 2023	-	-	882.514
	945.380	945.380	882.514

De subsidie in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2021-2024 voor het jaar 2023 is vastgesteld d.d. 9 mei 2024 met kenmerk 20240430-45623.

9. Incidentele subsidies gemeente Den Haag

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
20220718 - 16377 Samen Sociaal en Vitaal 2022	28.747	-	179.334
20231220-54698 Noodsteun Cult. Org DH 2023	-	-	22.491
20230731 - 86660 Toegankelijkheidsonderzoek	-	-	7.094
ABBA/VL/33758 Ouderen in de Kunst 2021	-	-	-4.546
CAO overgang 2023	-	-	19.918
ABBA/VL/33964+20220701-48084 CAO Overgang 2022	-	-	-356
20221208-16063 Reorganisatievoorziening	2.194	-	-
202410003-60781 Noodsteun Cult. Org. DH 2024	19.570	-	-
20240521-46315 CAO Overgang 2024	6.500	12.500	-
20240506-95754 Toegankelijke Stad De Bruiserij	6.374	-	-
Incidentele subsidies Den Haag begroting	-	247.000	-
ABBA / VL / 35998 KOOLab	4.787	-	-
	67.899	259.500	223.935

De overige subsidies van de gemeente Den Haag bestaan uit bijdragen aan projecten en een tegemoetkoming inzake kosten die voortvloeien uit overgang naar een andere CAO. Deze bijdragen zijn in bovenstaande tabel gespecificeerd.

BEHEER- EN ACTIVITEITENLASTEN

10. Beheerlasten personeel

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Directie	99.547	89.000	69.185
Secretariaat	16.866	17.000	16.255
Personeelszaken	16.866	17.000	16.255
Financiële zaken	81.654	89.500	63.436
Marketing en Communicatie	122.991	112.500	149.119
Uitkeringslasten	-	-	4.396
Dotatie voorziening langdurig zieken	-	-	8.933
Overig	16.281	10.500	6.765
	354.205	335.500	334.345

Onder de post Marketing en Communicatie vallen een medewerker marketing (0,6 fte), een accountmanager (0,6 fte) en een vormgever op freelance basis.

11. Beheerlasten materieel

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Huisvesting	30.627	39.500	35.103
Accountantskosten	36.617	26.500	27.820
Algemene publiciteitskosten	7.524	21.000	24.508
Afschrijvingen	4.561	7.000	8.277
Overige organisatiekosten	50.313	46.000	51.583
	129.642	140.000	147.291

12. Activiteitenlasten personeel

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Artistieke leiding	-	101.380	100.098
Uitvoering	1.104.607	1.238.000	1.008.287
Overige personele activiteitenlasten	17.027	-	78.822
	1.121.634	1.339.380	1.187.207

De post Artistieke Leiding is in 2024 anders belegd wegens uitval van project-coördinatoren. De taken zijn verdeeld over verschillende projectleiders. De post "uitvoering" bestaat uit personele inzet van KOO en uit kosten aan inhuur van zelfstandige opdrachtnemers (kunstvakdocenten).

13. Activiteitenlasten materieel

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Zaalhuur	2.219	6.000	8.523
Specifieke publiciteitskosten	3.868	24.500	19.254
Overige materiële activiteitenlasten	7.715	59.500	19.034
	13.802	90.000	46.811

Alle lasten binnen deze rubriek worden gefinancierd uit directe projectbaten.

De post overige materiële activiteitenlasten omvat alle overige projectkosten, zoals materiaalkosten, busvervoer, podiumtechniek et cetera. Bij het opstellen van de begroting van een aantal van onze projecten wordt een post begroot voor onvoorziene kosten. Deze mogelijke kostenpost is gepresenteerd onder de post "Overige materiële activiteitenlasten".

14. Personeelslasten

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Brutosalarissen	765.144	-	744.717
Sociale lasten	119.669	-	115.351
Pensioenlasten	102.299	-	103.355
Inhuur externe medewerkers	529.287	-	626.494
Overige personele lasten	34.928	-	41.135
Tegemoetkoming transitielasten	-36.144	-	-
Aan voorziening langdurig zieken onttrokken personeelskosten	-39.344	-	-109.500
Totaal personeelskosten	-1.475.839	-	-1.521.552

Resume personeelskosten	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Waarvan op vast contract	691.018	770.431
Waarvan op tijdelijk contract	255.534	124.627
Waarvan via inhuur (zzp-ers e.d.)	529.287	626.494
Totale personeelskosten	1.475.839	1.521.552

Lasten met betrekking tot de voorziening langdurig zieken zijn aan te wijzen als lasten met betrekking tot een medewerker in vast dienstverband, en zijn dan ook toegewezen aan de rubriek "vast contract".

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2024 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren 13 (2023: idem).

	2024	2023
Directie	2	1
projectmedewerkers	8	8
Ondersteuning	3	3
Totaal	13	13

WNT-VERANTWOORDING 2024

WNT-VERANTWOORDING 2024

Gegevens 2024	H.M. van den Hoek			
bedragen x € 1	G.J.W. Bots	Ostende	D. Muiderman	B.J. Klerk
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 30/06	01/01 - 31/10	01/11 - 30/11	1/11 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,3	0,8	0,2	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging				
Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	63.516	69.302	12.137	N.v.t.
Transitievergoeding	N.v.t.	5.670	N.v.t.	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	3.383	10.466	2.213	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>66.899</i>	<i>85.438</i>	<i>14.350</i>	<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	66.900	106.951	37.167	38.833
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	66.899	85.438	14.350	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Correctie op bovenstaande tabel: Dhr. Klerk heeft gefungeerd als waarnemend bestuurder in de periode 1-12-2024 tm 31-12-2024. Individueel bezoldigingsmaximum moet zijn € 19.735.

Gegevens 2023	H.M. van den Hoek	
bedragen x € 1	G.J.W. Bots	Ostende
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 30/06	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,7
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	88.345	58.725
Beloningen betaalbaar op termijn	12.530	9.356
<i>Subtotaal</i>	<i>100.875</i>	<i>68.081</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	156.100
Bezoldiging	100.875	68.081

Naam	Functie	Periode
B.J. Klerk	Voorzitter	1-1-2024 tm 30-11-2024
A. de Been	Lid	1-1-2024 tm 30-11-2024
	Waarnemend voorz.	1-12-2024 tm 31-12-2024
P. Houtsma	Lid	1-1-2024 tm 31-12-2024
H. Visser	Lid	1-1-2024 tm 31-12-2024

Directeur-bestuurder

Willemijn Mooij

Raad van Toezicht

K. Vrolijk

Voorzitter Raad van Toezicht

H. Visser

Lid Raad van Toezicht

A. de Been

Lid Raad van Toezicht

M. Peeters

Lid Raad van Toezicht

P. Houtsma

Lid Raad van Toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Den Haag

Aan: de Raad van Toezicht van stichting Koorenhuis

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 22 tot en met pagina 39 opgenomen jaarrekening 2024 van stichting Koorenhuis te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Koorenhuis op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 (m.u.v. de genoemde controletolerantie, de gehanteerde controletolerantie is 1% van de totale baten).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2024;
- 2) de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Koorenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Utrechtseweg 51
1213 TL Hilversum
T 035 623 98 19

Jan Willem Brouwersstraat 16-1
1071 LJ Amsterdam
T 020 379 26 00

BTW NL8175.87.822.B.01
KVK 32053904
BANK NL19 RABO 0114 1665 79
www.kamphuisberghuizen.nl

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Paragraaf betreffende aangelegenheden met betrekking tot de continuïteit

De subsidie van de gemeente Den Haag is voor de periode 2027-2028 vastgesteld op nihil vanwege het huidige subsidieplafond. De stichting dient dus rekening te houden met de mogelijkheid dat vanaf 1 januari 2027 geen subsidie meer wordt ontvangen van de gemeente Den Haag. In het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op de jaarrekening is door het bestuur uiteengezet welke maatregelen het bestuur al heeft genomen en welke maatregelen het voornemens is nog te nemen. Uit de toelichting blijkt ook dat er grote onzekerheden blijven bestaan.

Het bestuur geeft daarbij aan dat er sprake is van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de stichting vanaf 1 januari 2027. Wij hebben de uiteenzetting van de situatie en de hierbij behorende onzekerheden beoordeeld en zijn van mening dat dit gegeven de situatie een adequate toelichting is. Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen controle-informatie zijn wij van mening dat, rekening houdend met de onzekerheden die er op het moment van afgifte van deze controleverklaring zijn, de stichting de situatie in haar jaarrekening goed toelicht en haar jaarrekening terecht opmaakt op basis van continuïteit in overeenstemming met het verslaggevingsstelsel. Rekening houdend met deze situatie hebben wij - in lijn met de controlestandaarden - een goedkeurend oordeel over de jaarrekening verstrekt in deze controleverklaring.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Rijk-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 12 september 2025

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 ALGEMENE INFORMATIE

Statutaire naam instelling:	KOO - Stichting Koorenhuis
Statutaire doelstelling:	Het voor een breed en pluriform publiek toegankelijk maken en (doen) uitvoeren en ontwikkelen van kunsteducatie en hiermee de deelname aan kunst door de inwoners van Den Haag systematisch te bevorderen.
Aard van de instelling:	Educatieve instelling
Bezoekadres:	Prinsegracht 27 2512 EW Den Haag
Postadres:	Postbus 857 2501 CW Den Haag
Telefoonnummer:	070-7071711
Email:	info@koo.nl
Website:	www.koo.nl
Naam contactpersoon:	Willemijn Mooij
Functie contactpersoon:	Directeur-bestuurder
Telefoonnummer contactpersoon:	06-13776325
Email contactpersoon:	willemijn@koo.nl
IBAN bankrekeningnummer:	NL94ABNA0868136646
Ten name van:	KOO
Fiscaal nummer:	NL805510540B01
Rechtsvorm:	Stichting
Jaar van oprichting:	1996
Inschrijving KvK te:	Den Haag
KvK nummer:	41160059
Samenstelling directie/dagelijkse leiding	
Naam:	Willemijn Mooij
Functie:	Directeur-bestuurder
In functie sinds:	07-01-2025 (ad interim)
Termijn benoeming:	01-09-2025 vast dienstverband onbep. tijd

BIJLAGE 2 PRESTATIEDOELLEN 2020

Verplichtingen verbonden aan de subsidie: ABBA/VL/26098

De prestatienorm voor uw instelling hebben wij op basis van uw beleidsplan 2021-2024, uw activiteitenplan en uw begroting voor 2021 d.d. 2 december 2019 en aangepaste plannen d.d. 29 september 2020 als volgt vastgesteld:

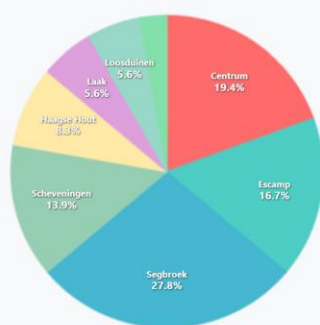
- Als instelling met een speciale opdracht voor de binnenschoolse cultuureducatie voert u nauw overleg met Cultuurschakel.
- Op het terrein van de binnenschoolse cultuureducatie verzorgt u samen met partners aanbod dat aansluit bij de vraag vanuit het onderwijs en dat – waar mogelijk – aansluit op de doorlopende leerlijnen die in het kader van het project 'Cultuuronderwijs op zijn Haags' worden ontwikkeld.
- Uw instelling fungeert als samenwerkingspartner voor culturele instellingen uit Den Haag bij de ontwikkeling van een aanbod voor binnenschools cultuuronderwijs.
- KOO zet zich in om een waardevolle partner te zijn voor de aangesloten docenten zowel in financiële zin (creëren van werkgelegenheid/Fair Pay) als inhoudelijke zin.
- Uw instelling streeft ernaar om in 2021 op circa 55 po scholen (waarvan 40 met structureel kunstonderwijs) en op circa 18 vo scholen (waarvan 2 met structureel kunstonderwijs) actief te zijn.
- Binnen het kader van de exploitatiesubsidie wordt KOO in de gelegenheid gesteld om projecten gericht op inclusie door actieve kunstbeoefening te initiëren en uit te voeren. KOO verzorgt hiervoor zelf de aanvullende middelen t.b.v. de uitvoering. Voor 2021 betreft dit de uitvoering van circa 7 projecten.
- U ontvangt subsidie van de gemeente namens de inwoners van Den Haag: u neemt daarom maatregelen om de inclusiviteit van uw organisatie te bevorderen en de diversiteit van de Haagse bevolking (in culturele achtergrond, leeftijd, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, gender, gezondheid, inkomen, werkervaring) terug te laten komen in uw beleid op het gebied van personeel (inclusief directie en toezichthouders), publiek, programmering en partners.
- U treft maatregelen ter bevordering van een gezonde en duurzame bedrijfsvoering, waaronder de toepassing van de cultural governance en fair practice codes.
- U spant zich in om relevante samenwerkingen aan te gaan met (culturele) partners in de stad.
- U dient inspanningen te leveren op het gebied van cultuuronderwijs conform de doelstellingen uit de Nota Cultuureducatie 2017. U dient in 2021 verder te werken aan de ontwikkeling en het aanbieden van activiteiten voor het cultuuronderwijs die zijn afgestemd op de wensen van scholen en passen binnen de doorlopende leerlijnen die binnen het project 'Cultuuronderwijs op zijn Haags' worden ontwikkeld door scholen en culturele instellingen. CultuurSchakel kan u hierover adviseren.

BIJLAGE 3 RISICOTABEL

RISICO	H/M/L*	GEVOLG	BEHEERSINGSMAATREGEL
STRATEGISCH			
KOO IN BELEIDSMATIG NIEMANDSLAND*	M	KOO zit met zijn activiteiten tussen gemeentelijke beleidsvelden cultuur/ onderwijs/welzijn in. Verkokering maakt het lastig activiteiten gefinancierd te krijgen	Overleg met de gemeente om de beleidsvelden subsidietechnisch meer te integreren, in lijn met beleid vanaf 2023
OPERATIONEEL			
UITVAL MEDEWERKERS*	H	FTE TIJDELIJK (OF LANGERE TIJD) NIET BESCHIKBAAR	WEERSTANDSVERMOGEN VERGROTEN
FLUCTUATIES IN ACTIVITEITENNIVEAU	M	RESULTAAT MOEILIJK VOORSPELBAAR	AANVRAGEN PROJECTSUBSIDIES GOED PLANNEN, BETER PROJECTMANAGEMENT
FINANCIEEL			
CONTINUÏTEIT: GEEN SUBSIDIE NA 2026	H	Beëindiging van de activiteiten en ontbinding van de stichting na 2026	In gesprek blijven met gemeente, ontwikkelen aangepaste toekomstvisie
WEERSTANDSVERMOGEN	H	Algemene reserve onvoldoende voor onverwachte schokken	Risicomanagement en op tijd signaleren/ opbouwen eigen vermogen
COMPLIANCE			
WETGEVING (WET DBA) EN SCHIJN WERKGEVERSCAP: KOO IS VOOR EEN ZEER BELANGRIJK DEEL VAN DE ACTIVITEITEN AFHANKELIJK VAN DE GELEVERDE DIENSTEN DOOR ZZP'ERS.	H	Grote impact op de huidige wijze van dienstverlening	Ontwikkelingen op het gebied van deze wetgeving blijven volgen en zo goed mogelijk aan de gestelde voorwaarden blijven voldoen.

Met een * gemarkeerde risico's worden besproken in de risicoparagraaf.

BIJLAGE 4 ONDERVERDELING SCHOLEN KOO

36

Totaal Scholen

Stadsdeel Details

Segbroek 10 scholen (27.8%)

- Houtrustschool
- IVIO (SBO)
- Parkiet
- Drie Linden
- Vliermeent
- A.M.G. Schmidtschool (locatie Duinoord)
- Bonte Vlinder, De (SBO)
- Bavincschool (SCOH)
- Chr. Montessorischool De Abeel
- Valkenbos, Montessori (DHS) Muziek

Centrum 7 scholen (19.4%)

- Carolusschool
- Kindcentrum O3
- Kindcentrum Speleon (Lucas)
- Paul Krugerschool
- De La Reyschool
- Duinoordschool
- Max velthuijs

Escamp 6 scholen (16.7%)

- Prof Mr A Anemaschool
- Koetsveld SO
- Maria Montessorischool
- Zuidwestercollege (VO)
- Anne Frank school
- Tamar (School met de Bijbel)

Scheveningen 5 scholen (13.9%)

- A.M.G. Schmidtschool (locatie Scheveningen)
- De Tweemaster
- Eerste Nederlandse Buitenschool (SBO)
- Inspecteur de Vriesschool VSO
- Willem de Zwijgerschool

Haagse Hout 3 scholen (8.3%)

- van Hoogstratenschool
- Oranje Nassauschool
- Het open venster

Laak 2 scholen (5.6%)

- Baanbreker
- Dr. Willem Drees

Loosduinen 2 scholen (5.6%)

- Inspecteur de Vriesschool SO
- Koos Meinderschool

Overig 1 scholen (2.8%)

- Het Kompas (Voorschoten) OHO

Leidschenveen-Ypenburg 0 scholen (0.0%)

Geen scholen in dit stadsdeel

